

GŁOS ZIEMI BIAŁOSTOKA

GAZETA REGIONALNA
Wychodzi codziennie oprócz dni poświątecznych.

Starcstwo Grodzkie Białostockie
Egzemplarz obowiązkowy

Rok II

Redaktor naczelny: JAN WALEWSKI

Nr. 158 (229)

Przeciw własnemu państwu

Na marginesie prostackiej uchwały opozycyjnych partij włościańskich

14 lipca 1931 r.

Stał się cud pewnego razu. Oto z gazet opozycyjnych dowiadujemy się, że wreszcie również i Naczelny Komitet Wykonawczy świeżo upieczonych Stronnictwa Ludowego uznał za potrzebne zabrać głos w kwestji kryzysu gospodarczego.

Przynajmniej, że nie bez pewnego zaciekawienia przyjęliśmy fakt takiej enuncjacji. Polska ma większość ludności osiadłej na roli, rolnictwo ma obrzmie zainteresowania w kryzysie gospodarczym. Nic zatem dziwnego, że enuncjacja opozycyjna zrzeszenia, łączącego 3 partje wiejskie (Piasta, Wyzwolenia i Stronnictwa Chłopskiego), winna budzić zrozumiałe zainteresowanie.

Cóż to więc takiego ma do powiedzenia Stronnictwo Ludowe w toczącej się właśnie we wszystkich sferach ludności dyskusji nad kryzysem? Jakże zajmuje stanowisko? Jakże wydaje hasła? Jakże stawia postulaty? Czy ujmuje związek przyczynowy między światłem przesileniem ekonomicznym, a losami polskiej wsi i jej ludności? Czy przeprowadziło u siebie wyczerpującą dyskusję i na tej podstawie określiło swe stanowisko?

Przynajmniej, że pytania te są ważne, a odpowiedź niemniej obchodząca zarówno rząd jak i przedstawicieli wszystkich warstw, klas i zawodów.

Jakiegoż jednak doznaje się rozczarowania, gdy się czyta ostatnie enuncjacje „kryzysowe” Stronnictwa Ludowego! Jaka marność i płytkość przeziernia z tych enuncjacji! Jakże bardzo dowodzą one, że „reprezentacja włościanstwa polskiego” wcale, a wcale nie pomogło połączenie się trzech, poprzednio luzem chadzących, a nawet niejednokrotnie się zwalczających partij! Jakże niepoważnie odnosi się do ciężkich, skomplikowanych zagadnień — naczelnictwo zfrunowanych partij włościańskich!

Posłuchajmy bowiem, co w tak trudnych czasach ma do powiedzenia ludowi, więksiemu egzekutywa zjednoczonych trzech partij.

Oto np. „uchwała” Naczelnego Komitetu Wykonawczego, brzmiąca tak: — „Chłopie polski! Nie pal machorki i nie pij gorzałki!”

Słusznie! „Uchwała” taka sama w sobie dowodziłaby, że w „naczelnictwie” opozycyjnym nagle a niespodziewanie biorą górę wpływy abstynenckie. Ale z chwila, gdy ta „uchwała” ma uchodzić za jedyny lek, jaki kierownictwo Stronnictwa Ludowego widzi na wszystkie bolączki kryzysowe, trapiące ludność włościańską — to przyznać trzeba, że jest to naiwność i prostactwo, niegodne powagi sytuacji.

Na świecie — a w ślad za tem i w Polsce — dokonywa się kryzys cen produktów rolnych. A tymczasem — najwyższy wysiłek myślowy zjednoczonych stronnictw pp. Rataja i Róga, Wróny i Weźnickiego streszcza się jedynie do „dobrych rad”, danej chłopu: „nie pij gorzałki i nie pal papierosa...”. Ameryka pali obrzmie magazyny zboża, niszczy zapasy starych zbiorów, gdy zaistniała dysproporcja między produkcją a konsumcją.

W Europie kryzys cen objął produkty rolne i dotknął również boleśnie naszą produkcję. W Sowieciech dumping szaleje podcinając gospodarstwa narodowe szeregu państw. A tymczasem w preściamym pojęciu panów przywódców Stronnictwa Ludowego w Polsce jedno jest tylko „lekarstwo”, jedna „rada” i jedno „zabawienie”, by chłop powstrzymał się od

Najpoważniejsze banki w Niemczech grożą zawieszeniem wypłat

Hindenburg uważa że warunki pożyczki są nie do przyjęcia

BERLIN. Jak donosi prasa w Berlinie sytuacja jest bardzo napięta. W chwili swego odjazdu do Londynu i Paryża dr. Luther był pewny, iż Darmstadter-und Nationalbankowi grozi zawieszenie wypłat.

Bank ten wypłacił w czasie od 30. VI roku ubiegłego 950 milionów marek, z czego 650 milionów do 1 maja r. b., zaś w czerwcu r. b. 300 mil. marek. Równocześnie akcja poręczycielska banków niemieckich, która była drogą dekretu podjęta, pozostała bez wpływu na dostarczenie koniecznych kredytów dla Niemiec. Również rokowania dr. Luthera, który

przybył ze swojej podróży, mającej charakter dyplomatyczny, były bezskuteczne. Francja, Anglja, a nawet i Ameryka nie zgodziły się dostarczyć kredytów bez wyrażenia zgody rządu Rzeszy na ustępstwa.

Jak informują dzienniki, wpływ prez. Hoovera nie wystarczył, aby przekonać banki amerykańskie o konieczności rozpoczęcia natchemniastowej akcji kredytowej na rzecz Niemiec.

Między innymi jeden z byłych agentów reperacyjnych oświadczył, iż Niemcy powinny ograniczyć się do samopomocy, wobec czego Darmstadter-und Nationalbank muszą dojść do skutku o własnych siłach Niemiec.

W sprawie poruszonej możliwości udzielenia kredytów po poprzednim przyjęciu postulatów politycznych prez. Hindenburg miał wyrazić się iż o przyjęciu tych postulatów nie może być mowy.

[Poprzednie szczegóły wytworzonej sytuacji podajemy w depeszach na stronie 2-ej.]

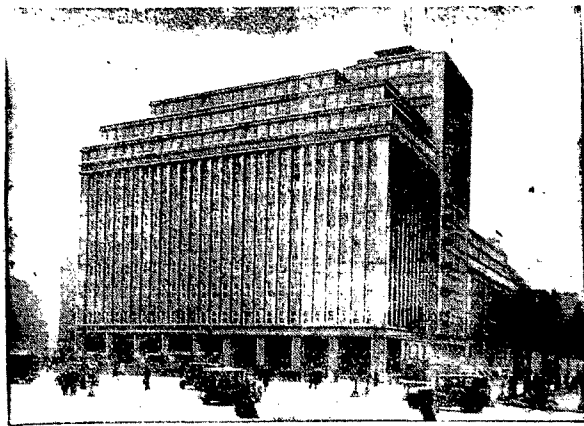
Rozwiązanie sytuacji spoczywa w ręku Banku Wypłat Międzynarodowych

BERLIN. 13.7. (PAT). Prezes rządu Rzeszy dr. Luther odleciał przed południem do Bazylei, by wziąć udział w naradach Banku Wypłat Międzynarodowych.

Zdaniem dzienników wszystko zależy obecnie od posunięcia tego banku. Na podstawie tych uchwał dokonają premier Rzeszy odpowiednie zarządzenia, ogłoszenia których oczekuje się dziś w południe.

BERLIN. 13.7. (PAT). Wedle informacji prasy z Nowego Jorku ambasador Stanów Zjednoczonych po porozumieniu się ze swoim rządem zakomunikował, co następuje: „Każde pełne rozwiązanie trudności europejskich wyść musi od europejskich banków emisyjnych. Banki amerykańskie gotowe są poprzeć każdą skuteczną akcję, która wyniknie z narad w Bazylei”.

Wyczyni „płaczących” Niemiec

Nowozbudowany 12-stopietrowy gmach Niemieckiego Banku Narodowego w Hamburgu, któremu już grozi zawieszenie wypłat. Budynek ten wskazuje, że — lamentując o kryzysie — Niemcy znajdują pieniądze na najbardziej nowoczesne gmachy.

Pod wpływem nieuniknionych konieczności nastąpi redukcja komunikacji lotniczej

(Telefonom od własnego korespondenta).

WARSZAWA, 13. 7. W wyniku dalszych kompresji w budżecie na r. b. zarządzono oszczędności, które mają objąć lotniczą komunikację w Polsce.

Jak się dowiadujemy od 1 sierpnia r. b. ruch na wszystkich liniach powietrznych ulegnie redukcji do połowy. Samoloty T-wa „Lot”, które dotychczas kursowały codziennie, będą kursowały co drugi dzień.

Nowy wojewoda lwowski będzie mianowany z końcem b. miesiąca

(Telefonom od własnego korespondenta).

WARSZAWA, 13.7. Część prasy opozycyjnej podała wiadomość o zamierzonej enuncjacji Rządu w sprawie kandydatur w związku z mianowaniem nowego

wojewody lwowskiego. Ze sfer miarodajnych informują, że żadna enuncjacja nie jest zamierzona. Mianowania nowego wojewody lwowskiego należy spodziewać się z końcem b. m. Kandydatura na to stanowisko nie jest jeszcze ustalona.

Niemcy tworzą fikcję bankructwa celem uzyskania pożyczki

Zawieszenie wypłat przez Panatbank

(Telefonom od własnego korespondenta).

WARSZAWA, 13.7. Z Berlina donoszą, że niemiecki świat gospodarczy i publiczność żyją dziś pod znakiem zawieszenia interesów przez „Panatbank”, jednego z poważniejszych banków Rzeszy. Według poglądów prasy jest to polityka niemiecka w celu uzyskania pożyczki zagranicznej na dogodnych warunkach. O powadze sytuacji świadczy fakt, że rozszalała się pogłoska, iż Rząd Rzeszy zgodził się na przyjęcie wszystkich warunków, poddyktowanych przez Francję, aby tylko uzyskać pożyczkę międzynarodową. Zawieszenie wypłat przez „Panatbank” wywołało panikę.

Przed kasami banków niemieckich już od wczoraj stoją ogonki interesantów.

kieliszka wódki i przestał ćmić monopolowego papierosa...

Oczywiście, nikt chyba ty n abstynentom nie broni propagandy antyalkoholowej i antynikotynowej — ale istnieje chyba jakaś różnica między drem Wernicem, prezesem stowarzyszenia eugenicznego, a pp. Witosem, Rógiem, Wroną, prezesami stronnictw politycznych, obradujących nad kompleksem spraw gospodarczych, których zaprawdę nie załatwia się samem tylko hasłem abstynencji od alkoholu i tytoniu.

Ale taka „uchwała” ma ponadto jeszcze powien posmak... polityczny, grubo wykraczający poza sferę „ekonomicznej dobrej rady” dla włościanstwa. Oto „naczelnictwo” Stronnictwa Ludowego w swojej naiwności sądzi, że przy tej sposobności dekucy... rządowi, że radząc chłopu nie pić i nie palić, wykonywa akt... opozycyjny. Wódka i tytoń są objęte monopolem rządowym. A zatem zmniejszenie spożycia wódki i tytoniu u mniejsza wpływ do kas państwowych.

Jakże więc — w przekonaniu otych pań — można bardziej dopieć temu rządowi, jak umniejszając wpływy do kas państwowych?

Mamy więc tu do czynienia ze starą partyjnica „zasada”, że najłatwiej skrodi się rządowi, szkodząc — państwu.

Ta właśnie strona uchwały Naczelnego Komitetu Wykonawczego zfrunowanych partij chłopskich jest najohydniejsza.

Mniejsza o to, że cała ta „uchwała” jest szczytem płytkości, bo z bezdenną naiwnością przystępuje do tak skomplikowanego splotu zagadnień, jak światowy kryzys gospodarczy i jego następstwa w Polsce. Gorsze natomiast jest to, że na dnie owej „uchwały” czai się ponture widmo, przepędzenie którego raz na zawsze z dusz ludu polskiego jest właśnie zadaniem naszego Obozu — partyjna zasada, że wolno wszystko robić, co wychodzi na szkodę rządowi, choćby się nawet równocześnie szkodziło państwu...

gield walutowo-akcyjnych.

Polska wobec wypadków, rozgrywających się w Niemczech, nie powinna niepokoić się, to co się dzieje w Berlinie, pozostać bez wpływu na polski rynek pieniężny i wskutek długiej wojny celnej, którą prowadziły Niemcy z Polską, obawy kryzys Niemiec nie ma szczególnego znaczenia dla Polski. Prócz tego obecna sytuacja gospodarcza, wytworzona przez Niemcy jest pewną machinacją polityczną w celu uzyskania pożyczki międzynarodowej.

Zamknięcie giełdy w Berlinie

nie wpływa na polski rynek pieniężny

(Telef. od własn. korespondenta)

WARSZAWA, 13. 7. Wiadomość o zamknięciu giełdy berlińskiej wywołała liczne komentarze wśród warszawskich sfer giełdowych. Panuje jednak przekonanie że zachowanie giełdy niemieckiej jest pewnym posunięciem rządu Niemiec w celu wywarcia wpływu na finansjerę świata celem uzyskania na dogodnych warunkach pożyczki zagranicznej. Z tego też względu wiadomość ta nie oddziaływała na nasze giełdy. Notuje się natomiast mały spadek marki, którą przy wielkiem zaofiarowaniu proponowano po kursie 2.10 za sztukę.

Polka kandydatką na stanowisko burmistrza

CHICAGO, 13.7. (PAT). W stanie Wiomngy podczas wyborów miejskich do samorządu m. Green-River na urząd burmistrza kandydowała polka p. Helena Mucha. Została ona wprawdzie pokonana w wyborach, uzyskując o 130 głosów mniej od wybranego na burmistrza W Eversa.

Obchód setnej rocznicy urodzin Faradaya

We wieszaniu r. b. Anglja, a wraz z nią cały świat cywilizowany odchodzić będzie setną rocznicę jednego z największych wydarzeń w dziejach fizyki, mianowicie odkrycia przez Michała Faradaya zjawiska indukcji elektromagnetycznej. Odkrycia te można nazwać prawdziwie epokowymi, bo jeżeli wiek XIX scharakteryzowano jako wiek pary i elektryczności, jeżeli stulecie bieżące stoi pod znakiem radiotechniki, to wszystkie te zdobycze i przeobrażenia byłyby nie do pomyślenia bez podstawy, na której wyrósł, bez prac Faradaya. Wiele instytucji naukowych i akademickich w Polsce zaproszono do uczestnictwa w obchodzie stulecia Faradaya. Towarzystwa: Fizyczne, Chemiczne i Stowarzyszenie Elektryków wyłoniły komitet, którego zadaniem jest danie jaknajpełniejszego wyrazu uczuciom, jakie w dniu tak tym ożywiają myślaczy ogół społeczeństwa polskiego. Prezesem honorowym komitetu polskiego jest p. Wł. Natanson, prezydium stanowią pp. Pleńkowski (przewodniczący) Świętosławski (wice przewodniczący) Wertenstein, Czapliski.

Podniosłe uroczystości strażackie w pow. szczuczyńskim

Poświęcenie sztandaru i remizy strażackiej

W dniu 5 lipca 1931 roku mieszkańcy Ławka, Wąsosz i okolicznych wsi, byli świadkami niezwykle pięknej uroczystości poświęcenia sztandaru i remizy strażackiej Ochotniczej Straży Pożarnej wsi Ławka w gm. Wąsosz.

Rankiem tego pamiętnego dnia plac ćwiczeń strażackich w Wąsosz zaroził się granatowymi mundurami, w porannym słońku zabłysły setki metalowych hełmów strażackich, z okolicznych straż, przybyłych na uroczystości ze sztandarami, gdzie przy udziale orkiestr nastąpiło powitanie straż Ławskiej, oraz złożony został raport prezesowi Straży Grajewskiej dr. Bolesławowi Sienkiewiczowi, który z kolei zdał przybyłemu w towarzystwie władz państwowych i korporacyjnych prezesowi Związku Okręgowego p. Stefanusowi. Staroście powiatowemu w Grajewie.

Orkiestry odegrały hymn Narodowy. W uznaniu zasług położonych dla pożarnictwa miejscowego przez Związek Okręgowy udekorował p. Bogdan Mościckiego srebrnym medalem zasługi.

Po odbytej defiladzie przemarszowano do tuż przy znajdującego się parku przy majątku Ławka i spóźno wspólnie wspaniale urządzone posiłek.

W uroczystości brał udział straż grajewska z orkiestrą, szczuczyńska z orkiestrą, wąsoszska, słucka, danowska, białozemska, kędzierowska, niedźwiadno, grajewska straż kolejowa, oraz oddziały związku strażackiego z Wąsosz i Ławka.

Zyczyć należy, aby inicjatywa jednostek produkcyjnych w powiecie dziesiątym obywateli Ławka odbiła się dalekimi echem i dała impuls do pracy na innych terenach, gdyż Oni niezrażeni trudnymi dniami dzisiejszego staneli do wysiłku pracy tworząc tak ładną i pożyteczną placówkę w myśli dewizy Jedności Sił.

Jan. Dud.

Zmiany nazwy gmin w powiecie białostockim

W „Monitorze Litwim” (Nr 157) ukazało się rozporządzenie Pana Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie zmiany nazwy następujących gmin w powiecie białostockim:

białostocka gmina Dylewo na Kadzido, gmina Naszki na Darłany, gmina Wąch na Czarny.

SOKÓŁKA

Powiat sokólski broni się przed ewentualną likwidacją

W związku z zamierzeniem przez Rząd likwidacją około 30 powiatów w celu usprawnienia administracji państwowej, rozszły się w naszym województwie pogłoski o możliwej likwidacji powiatu sokólskiego.

trzego Gortatewicza udaje się dziś w nowy do Warszawy, aby przedłożyć miarodajnym czynnikom memoriał, zawierający zebrane argumenty przeciw projektowi rządowemu.

Pogłoski te wywołały wielkie poruszenie wśród ludności powiatu, która postanowiła wszcząć akcję zapobiegawczą przeciw zrealizowaniu projektu tego i w tym celu na specjalnym zebraniu przedstawicieli wszystkich stanów i zawodów wybrano Komitet, zadaniem którego będzie prowadzenie akcji obronnej.

Memoriał ten, który mieliśmy możliwość przegladnąć, zawiera b. wiele materiału i danych rzeczowych, przemawiających za utrzymaniem powiatu, zarówno ze względów geograficzno-komunikacyjnych, etnograficznych, gospodarczych, narodowościowych, jak i innych.

Komitet ten w składzie pp. Kazimierza Komara, Józefa Daszuty, Aleksandra Łyszkiewicza, Ludwika Wójcikiewicza, Feliksa Prusatora, Józefa Chwałdzko i J.

Z jednej strony zaznaczyć możemy, że w powyższym argumentem za utrzymaniem powiatu sokólskiego jest jego silna wydatność gospodarcza, co winno być wzięte pod uwagę przy rozpatrywaniu projektu.

ZAMBRÓW

Interesujący pokaz obrony przeciwlot.

W ubiegłą niedzielę odbył się pokaz walki powietrznej i obrony m. Zambrów przed napadem samolotów nieprzyjacielskich. Wszystkimi rozporządzeniami i siłami i środkami broni zagrożonego miasta i wielotysięcznej rzeszy ludu dzielnicy nasz pułk 71 p. używając gestych zasłon dymnych, bomb i zawiązywał i t. p. Niejednemu z widzów tworzyły się oczy na smutną rzeczywistość, która nam w

przyszłej wojnie zagroziła: jeden z panów oficerów tego pułku, w pięknej nacechowanej m. Państwa i Narodu — mówiąc zakładał niedzielnym gminiarzom do umysłu i serca obywatelskiego.

Widz.

Ponury plan awanturniczej polityki W przededniu krachu finansowego w Niemczech

BERLIN. W sobotę polecił rząd Rzeszy swym placówkom zagranicznym powiadomić rządy w Waszyngtonie i innych zainteresowanych stolicach o powadze sytuacji w Niemczech.

nansowa, jaka wytworzyła się po ostatnich rokowaniach i na środki, które przez wspólną akcję wszystkich w planie Younga zainteresowanych krajów mogłyby kryzys usunąć.

PARYŻ. Niemiecki poseł v. Hoesch odwiedził generalnego sekretarza ministerstwa spraw wewnętrznych Berthelota wskazał na skrajnie krytyczną sytuację f-

RZYM. Posł niemiecki w Rzymie powiadomił rząd włoski o powadze sytuacji w Niemczech.

Tylko pożyczka zagraniczna może uratować sytuację Warunkiem zasadniczym pożyczki powinno być zaprzestanie zbrojeń

BERLIN. Spodziewany run na banki w związku z niedojściem do skutku pożyczki amerykańskiej, grozi równocześnie paniką w całym Niemczech.

rada gieldy zdecydować we wtorek za- leżnie od rozwoju wypadków.

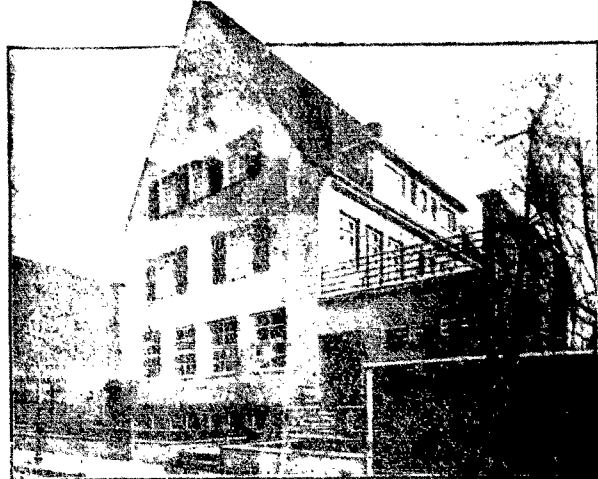
Sfery finansowe Niemiec były tak prawnie wiekłej pożyczki, jako następstwa planu Hoovera. że niedość do skutku pożyczki, czy nawet większa zwłoka podjętych zupełnie kalkulacji finansowej.

Również niewesoło przedstawia się sytuacja banków, które liczą się z gwałtownym runem, jaki spowodować musi krach finansowy i powszechna panika. Dyrektorzy większych banków obradowali dziś bardzo podniecani, gorączkowo szukając sposobów ratunku.

Postanowiono, gdyby nie nadeszły lepsze wiadomości zamknąć giełdę. Czy jednakże potrzeba zamknięcia giełdy nawet na krótki czas, aby zapobiec spekulacji, wywołanej paniką, będzie mogła

Wszyscy liczą na ministerium spraw zagranicznych, które jedynie może zażądać groźną katastrofę, wyjednyując pomimo wszystko nieodzowną dla Niemiec pożyczkę

W trosce o zdrowie młodzieży

Wzrowe schronisko dla młodzieży w jednym z powiatów białych miast niemieckich.

Powiatowy Zjazd przedstawicieli B. B. stwierdza łączność społeczeństwa z Rządem

W ubiegłą niedzielę odbył się w Białymstoku zjazd przedstawicieli Kół Gminnych i miejskich B.B.W.R. oraz reprezentantów organizacji społecznych z udziałem postów: Bzowski, Jaroszewicz i Walewskiego.

Bzowski zaznajomił zabranych z głównymi wytycznymi naprawy ustroju Państwa, zawartymi w projektach Klubu parlamentarnego B.B.W.R.

Drugim z rządu referat o sytuacji rolniczej w Polsce wygłosił poseł Jaroszewicz, nakreślając obecne ilo kryzysu rolniczego w całym świecie i u nas, jak również zaznajamiając zabranych z wytyczkami Rządu i Bloku Bezpartyjnego, skierowanymi ku opanowaniu kryzysu rolnego.

Zjazd zagal poseł M. Jaroszewicz, witał delegatów, przybyłych z najdalej położonych wsi i gmin naszego powiatu, poczem udzielił głosu sekretarzowi powiatowemu B. B. W. R. Dziurkiemu, który pokrótce referował nowe zasady organizacyjne Bezpartyjnego Bloku. Z kolei poseł

Ważnym momentem zjazdu był wygłoszony referat o sytuacji rolniczej w Polsce, wygłoszony przez Jaroszewicza, nakreślając obecne ilo kryzysu rolniczego w całym świecie i u nas, jak również zaznajamiając zabranych z wytyczkami Rządu i Bloku Bezpartyjnego, skierowanymi ku opanowaniu kryzysu rolnego.

Po wygłoszeniu referatów odbyła się kilkugodzinna dyskusja, w której zabierał głos szereg działaczy z powiatu i miasta. Między innymi p. inspektor szkolny Janicki wskazywał na konieczność zgodnej i harmonijnej współpracy dla dobra państwa, nauczycielstwa i ludności wiejskiej.

2) Zjazd wyraża głęboką wiarę, iż poczynania rządu w jego trosce nad gospodarczym uzdrowieniem Kraju pódą w kierunku ochrony człowieka pracy i wzrostu jego pracy, a przedewszystkiem zajmą się rozpraszaniem uprawnionych interesów rolników, rzemieślników, pracującej inteligencji i robotników.

P. Sitarski z Trzcianego nawoływał do podjęcia aktywnej walki z tymi nieoprytymi żywiołami opozycyjnymi, którzy — walcząc z rządem — walczą właściwie z państwem polskim i, walcząc stale niedorzeczne baśnie i kłamstwa, usiłują wprowadzić ferment w spokojną atmosferę naszej wsi.

3) Zjazd uważa, iż w okresie przeżywanego przez świat cały kryzysu politycznego i gospodarczego społeczeństwo polskie winno zjednoczyć się w obszarze Marszałka Piłsudskiego.

Przedstawiciel cechu krawców w Białymstoku p. Kernacki poruszył sprawy rzemieślnicze, prosząc o rozważanie opieki nad postulatami rzemiosła. P. Klim omówił obszerniej sprawy rolnicze, podkreślając patriotyzm i pracowitość polskiego rolnika oraz jego cześć i przywiązanie do osoby Marszałka Piłsudskiego.

Gdyż tylko konsolidacja wszystkich żywych i twórczych sił Narodu pozwoli namzemu państwu przetrwać zwycięsko chwilę dzisiejszą i doprowadzić Polskę do godności i stanowiska mocarstwa, jakie jej przynależy.

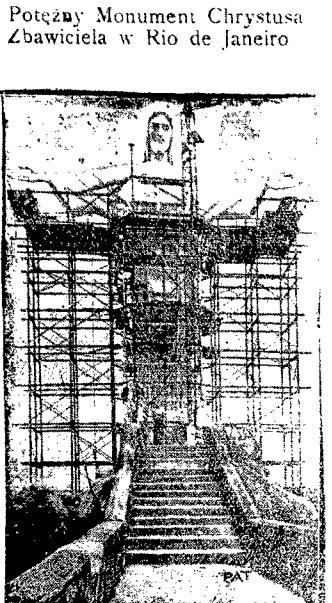
Również przedstawiciel rolników p. Pajótek z Obrubnik omawiał sprawy rolne domagając się między innymi należytego i racjonalnego zorganizowania handlu produktami rolniczymi. W dyskusji zabierali również głos wszyscy trzej posłowie udzielając wyjaśnienia i odpowiedzi na szereg wyłożonych kwestyj.

Zjazd potępił z oburzeniem metody walki stronnictw opozycyjnych, które częstokroć tracąc wszelką miarę i zamiast walki z rządem stają się walką z własnym państwem.

W zakończeniu obrad Zjazd przyjął

Zwraca się z apelem do postów B. B., ażeby poczynili starania wobec odnośnych czynników rządowych celem powstrzymania projektowanego obniżenia subsydjów dla organizacji rolniczych.

Silne lotnictwo, to silna Polska!

W Rio de Janeiro montuje się obecnie na gorze Carevedo pomnik — monument Chrystusa Zbawiciela. Pomnik ten, wysokości 40 metrów jest tylko o sześć metrów niższy od słynnego nowojorskiego „Posagu Wolności” i będzie widoczny z okrętów, oddalonych o 80 km. od Rio de Janeiro. Zdjęcie nasze przedstawia prace nad montażem tego dzieła.

Trzeźwy sąd opinii francuskiej o sytuacji w Niemczech

PARYŻ. Pisma komentują w dalszym ciągu prośbę Niemiec o pomoc finansową, kładąc przytem niemiecy silny nacisk, iż onegdaj i wczoraj, na konieczność

dania przez Niemcy żądanych gwarancji. Jest to stanowcze conditio sine qua non udzielenia im pomocy dla przebycia groźnego kryzysu.

Warunki angielskie dążą do utrwalenia traktatów i pokoju

BERLIN. Żądania angielskie, przedstawione Niemcom, jako warunek pomocy finansowej, a mianowicie wyrzeczenie się planu unii celnej i budowy nowego pancernika „B”, były, jak się okazuje, znane rządowi niemieckiemu już dawniej.

Również życzeniem Anglii jest, aby Niemcy zgodzili się na te warunki, przy czym koła angielskie dają również do zrozumienia, że Anglia jest zainteresowana w porozumieniu polsko-niemieckim.

Bohater narodowy i wielki polityk Czechosłowacji - oskarżony o korupcję

BRATISLAWA. Organ ks. Hlinki „Slovak”, przyłącza się do żądania b. min. Strihrnego, ażeby senator Klofacz, przywódca narodowych socjalistów czeskich (stronnictwo min. Benesa) stanął przed parlamentarną komisją śledczą, celem wytlumaczenia się z zarzutów takich samych przestępstw, jakich dopuścił się Strihrny. Pismo zaznacza, że jeżeli zarzuty te okażą się prawdziwymi, to Klofacz nie powinien być bezkarnym bez względu na jego wyścig stanowisko.

w różnych państwowych sferach korupcyjnych

Zadanie owo spowodowało, że w odpowiedzi narodowi socjaliści czescy (stronnictwo Benesa), jeśli od szerego dni wykazywał w swojej prasie, że stronnictwo Kramarza brało także żywy i czynny udział

Jednocześnie organ Strihrnego „Express” zapytuje, skąd min. Benesz zdobył tak ogromny majątek, obliczony na 700 milionów koron czeskich (ok. 180 milj. zł.). Organ ów wyraża publicznie swe powątpiewanie co do czystości źródeł owych sum.

Statystyka ścinająca krew w żyłach Prawie dwa miliony ludzi zamordowali cześci

Ukazała się ostatnio w języku niemieckim książka p. t. „Czerwona trójca, wolność — równość — braterstwo”, Teodora Sosnkowsky'ego.

1,765,065! Komentarze są zbędne.

Autor, porównując rewolucję z francuską, wykazuje, jak głoszone ideały wolności, równości i braterstwa zamieniają się w czerwona trójca tyranji, partyjniostki i nieludzkości.

Wymowna jest ta statystyka całkiem szczególnie pod względem podziału zamordowanych według stanów i zawodów: 25 biskupów, 1215 księży, 6575 profesorów i nauczycieli, 8800 lekarzy, 54,850 oficerów, 260,000 żołnierzy, 10,500 policjantów, 48,000 żandarmerów, 12,850 urzędników, 355,250 innych inteligentów, 815,000 chłopów oraz 182,000 robotników.

Komunistyczna rewolucja w Rosji może tu służyć za klasyczny przykład. Cyfra ofiar urzędowych rzęd ludzkich wynosi w okresie od 1917 r. do 1923 r. —

Powyzsze cyfry nie są zmyślone przez jakiegos „reakcjoniste”, lecz są wynikiem soczewickich urzędowych obliczeń.

W rocznicę wiekopomnego zwycięstwa z dumą wspominamy o polach Grunwaldu

Złamanie siły i pychy teutońskiej — Mocarstwowa rola Polski — Pragniemy pokoju — lecz na wicherzenia niemieckie odpowiemy nowym Grunwaldem!

Trwające od ledźniestwa bezmała stulecia, a jeszcze dotychczas nieskończona zmagania się żywiołu germańskiego z żywiołem słowiańskim — przybierało rozmaite formy i przechodziło różne koleje. Zawsze jednak w istocie tego zmagania się, tych ustawicznych konfliktów sąsiadzkich, leżał pierwiastek zaborczości i chciwości ze strony elementu germańskiego, podczas gdy ze strony słowiańskiej, reprezentowanej głównie przez Polskę, działał tylko instynkt samooparunku i głębokie ukochanie ziemi ojczyźnej.

Podboje w Zachodnie Słowiańszczyźnie rozpoczął już Karol Wielki, a ujęzione przez niego ziemie słowiańskie przypadły po traktacie w Verdun (843 r.) państwu niemieckiemu, które odłączyło się wówczas ostatecznie od iliryzmego państwa frankońskiego.

Podboje te i niesłychane łupieństwa kontynuował następnie Henryk I, a zwłaszcza okrutny lennik Ottona I-go, margrabia Gero, którego zastępy dotarły poraz pierwszy w dziejach (963 r.) aż do brzegów Warty, czyli w głąb krainy polskiej.

Odrad Polska wchodzi wyraźnie na widownię dziejową i od tam leż rozpoczyna się nieprzerwanie pasmo walk z nawałną germańską, walk, które w różnych postaciach trwają aż dotychczas.

Niepodobieństwem byłoby przytaczać tutaj najbardziej streszczoną nawet historię tych walk i konfliktów. Toczyły się one ze zmiennym szczęściem i na różnych terenach. Ale jedno stwierdzić trzeba ponad wszelką wątpliwość: — że strona zaczepną byli zawsze Niemcy.

W nową i charakterystyczną fazę weszły te zmagania się germańsko-słowiańskie z chwilą niefortunnego sporządzenia przez księcia Mazowieckiego Konrada ryccerza Zakonu Niemieckiego, t. j. Krzyżaków, i osiedlenie się ich w ziemi chełmińskiej i nieśwawskiej dla obrony przed najeźdźcą przed pokrewnymi mazurami, ale pogańskimi jeszcze i dzikimi Prusakami.

Zakon ten, powstały w r. 1129 pod wezwaniem Marii Panny, był zawsze zakonem czysto niemieckim, dżerieżnym i chciwym — był prawdziwą awangardą zawsze spragnionej zru Germanji. Działając z niesychanym okrucieństwem i bezwzględnością, podstępnie i obłudnie, a jednocześnie konsekwentnie i chytrze wykorzystując właśnie dzielnicowe, trapiące wówczas Polskę — zniszczyli oni wkrótce ogniem i mieczem nieszczesnych Prusaków, zagarnęli Inflanty, pokrzywdzili kraj potężnymi warowniami zamczyskami, zagarnęli ogromny szmat pogonińskiej jeszcze Litwy, usadowili się mocno na polskim Mazowszu i wówczas dopiero wyszczerzyli zęby na swych dobroczyńców — niezgodnych ksiąząt polskich, wyciągając pazury po reszcie spuścizny Chrobrego i Krzywoustego.

Pierwsza prawdziwa i krwawa wojna Polski z Krzyżakami (zbrojne zaręki miały miejsce już kilkakrotnie) nastąpiła za panowania Lokietka od roku 1326 do r.

1333. Początkowo ograniczała się ona do wzajemnych najazdów, od których ucierpiali głównie całe Kujawy i część Mazowsza. Ale gdy w roku 1331 rozruchowali Krzyżacy, wspomagani przez zastępy

najemnego żołdactwa niemieckiego, wtargnęli w głąb Wielkopolski i obrócili cały kraj w gruzy i zgłiszczą, dopadli ich ryccerstwo polskie pod Pławcami i zadali im ciężką klęskę.

Lokietkowi nie powiodło się jednak wyzyskać tego zwycięstwa. Wkrótce Krzyżacy ponownie wzmożli się na siłach. Aż nadszedł nareszcie wiekopomny dzień Grunwaldu — dzień 15 lipca 1410 r.

Zycie gospodarcze

Poważne ulgi w opłatach skarbowych dla drobnego kupiectwa

Jak się dowiadujemy, na mocy specjalnego okólnika Ministra Skarbu, wydane niedawno, izby skarbowe zostały upoważnione do zatwierdzania we własnym zakresie badań przedsiębiorstw handlowych o przeklasowanie poszczególnych przedsiębiorstw handlowych z kategorii II do III i z III do IV-e świadczących przemysłowych.

Jednocześnie izby skarbowe zostały upoważnione do zwalniania od obowiązku nabywania świadectw IV-ej kategorii płatników wyjątkowo ubogich, których przedsiębiorstwa nie wytrzymałyby w chwili obecnej obciążenia podatkowego z tytułu wykupienia świadectw.

Są to bardzo pożyteczne ulgi dla drobnego kupiectwa, zastosowane przez rząd

do celu umożliwienia drobnym przedsiębiorstwom handlowym przetrwania okresu dzisiejszej ciężkiej sytuacji gospodarczej.

Należy nadmienić, że na podstawie powyższego okólnika izby skarbowe zostały również upoważnione do ponownego rozpatrywania odwołań w tych sprawach, zatwierdzonych poprzednio odmownie.

Stan zasiewu zbóż w pierwszej połowie lipca

Na podstawie sprawozdania korespondentów rolnych, Główny Urząd Statystyczny podaje do wiadomości, co następuje: Rozkolwiek druga połowa czerwca cechowała jeszcze niezbyt wysoka temperatura, która wzrosła dopiero na początku lipca,

nie mniej jednak wszyscy korespondenci zgodnie stwierdzają, że ilość ciepła i słońca jest zupełnie dostateczną dla wegetacji roślin. Natomiast nieznaczne opady nie były w stanie dostatecznie zasilić glebę w głąbi, tak że stan wilgotności w roli uległ pogorszeniu i w większej części kraju jest niedostateczny.

Zbóż już dojrzewa, w niektórych częściach kraju przystąpiono do żniw. Stan pszenicy ozimej uległ wyraźnej poprawie w stanie żyta zauważa się stałą tendencję ku polepszeniu w stanie pozostałych zbóż — w dozwolonych zmianach zauważono.

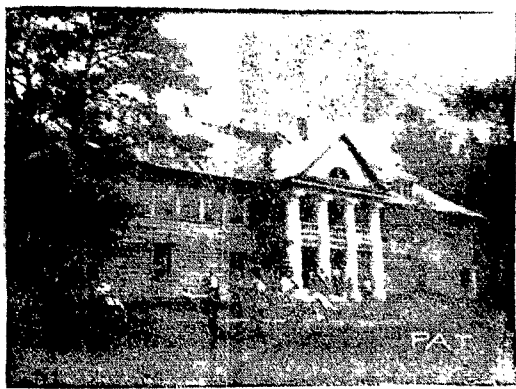
Na 5 lipca stan zasiewów w stopniach kwalifikacyjnych (stopień 5 oznacza stan wyborowy, 4 — dobry, — 3 średni przeciętny, — 2 mierny, 1 — zły) przedstawia się przeciętnie dla całej Polski następująco: w nawiasach cyfry z dn. 5 lipca 1930 r. (pszenica ozima 3.6 (3.9), jęczmień — 3.2 (2.8) owses 3.1 (2.5), żyto ozime 3.1 (3.7).

Sytuacja w eksporcie drzewa ulega silnym wahanom

Spadek wywozu drzewa, ulegający stale dość silnym wahanom, nie może być uznany narazie za zjawisko stałe. Rynek niemiecki już od lutego nie przyjmuje niemal zupełnie trawicy polskiej. Przywóz drewna polskiego na rynek brytyjski rośnie prawie stale, osiągając w maju poziom nieznaczny od trzech lat. Przywóz materiałów tartych do Anglii był w maju silnie ograniczony (22,2 mld. m³ w szloroczny h), nieznaczny jednak stopień spadku dyspozycji na rynku budowlanym zdaje się zapowiadać wzrost przywozu, w którym udział Polski rośnie stale wobec spadku cen na rynku krajowym. Podobnie dyspozycje w budownictwie Francji, zajmującej ostatnio drugie miejsce w eksporcie drewna z Polski, Holandji, Belgii i Węgier, zostały stosunkowo nieznacznie zmniejszone w zestawieniu z rokiem ubiegłym.

Obecna sytuacja na rynkach zewnętrznych wprowadziła znaczne różnice w poszczególnych ośrodkach polskiego przemysłu drzewnego. Brak eksportu do Niemiec sprawił, że rejon bydgoski najsilniej odczuwa depresję, podczas gdy sytuacja tartaków w południowych dzielnicach kraju łagodni wywóz na rynki zamorskie i w pewnej mierze środkowo-europejskie.

Rzeczpospolita akademicka w Legaciszkach

Staraniem Wilewódzkiego Komitetu Wileńskiego Pomocy Polskiej Młodzieży Akademickiej stanła Kolumna Wypoczynkowa w Legaciszkach Akademickim otrzymała 50 ha. ziemi w tem 20 ha. uprawnej, reszta lasu z prawem rozegospodarowania się nieji zorganizowania idealnego pod każdym względem letniska, oraz idealnej gospodarki rolnej. Wziął się do pracy z dużą energią i przy pomocy rządu i społeczeństwa doprowadził majątek Legaciszki do porządku. Wybudował szereg budynków, zakupił sprzęt i narzędzia — jest to wizerowa kolonia, mająca pomieścić przeszło 100 kuracjuszy. Fakt powstania kolonii z własnego majątku przyczynia się do tego, że akademik może spędzić tutaj lato nie tracąc za utrzymanie i mieszkanie 3 zł. dziennie. Nietkwo jednak akademicy przyjeżdżają do Legaciszek w roku bieżącym tłumnie zjechali się do kolonii malarze, muzycy, dziennikarze i literaci. Należy zaznaczyć, że kolonia posiada urządzenia kanalizacyjne, i światło elektryczne. Z ramienia Bratniej Pomocy słuchaczów (L. S. B.) zarządzają kolonią pp. Zymierski i Młotowski, którzy pracując tu z niepospolitą energią, stawiają k łonę w rzędzie najlepszych akademickich kolonii w Polsce. Zdjęcie przedstawia pawilon główny Akademickiej Kolumny Wypoczynkowej w Legaciszkach.

Grób Platona i słynną akademję Platońską odnaleziono w Grecji

Wykopaliska wzbudziły podziw w kulturalnym świecie

Podczas kilku ubiegłych tygodni trwały w Grecji poszukiwania słynnej Akademji Platona. Poszukiwania były przeprowadzane przez archeologów greckich, którym wybitnie przychodziły z pomocą tak materialem, jak i każdą inną, dyrektor ateńskiego muzeum Narodowego, pan Kouros-uniotis. Jeden z miljonerów ateńskich wyłożył poważną sumę na koszty tej imprezy, toteż dzięki niemu i pomocy rządu można było zgóry przewidywać, że impreza się powiedzie.

Archeologom chodziło o odnalezienie miejsca, gdzie znajdowała się ongiś słynna Akademja Platona.

Odnaleziono je. Znajduje się ono o dwa kilometry na północno zachód od Aten, w pobliżu północno-zachodnich wrot do miasta Ateny. Wrota te znane są pod starożytną nazwą Dibipylon.

Odkopano obecnie ulicę, która wiernie odpowiada danym, podanym przez Pauzanusza o „drodę akademickiej”.

Na końcu tej ulicy odkryto plac po jakiejś wielkiej budowli. Jestto starożytny „gymnasium”, upekiwane ongiś przez Kimona przez doprowadzaną wodę do licznych kwiatników i drzew, ozdabiających plac przed Akademją, gdzie Platon siadywał i miewał uczone rozmowy ze swoimi uczniami.

Według tradycji, filozof grecki został też i pochowany na tem miejscu. Odnaleziono kilkanaście charakterystycznych przedmiotów, jak dwa wspaniałe odlamki rzeźby wypuke, które dowodzą, że rzeczywiście w tem miejscu jest grób Platona.

Niemna bodej w całej Grecji miejsca bardziej świętego dla potomnych od miejsca, w którym jest grób Platona. Przecież szkoła platońska egzystowała tu pełne dziewięć stuleci. Wypuściła ona setki najznakomitszych filozofów świata.

Australijscy ludożercy zjedli lotnika

Jak donoszą z Melbourne, natrafiono w Australji, a mianowicie w dzungli tamtejszej, w maju r. b. na ślady aeroplanu, który spadł z dna od siedzi ludzkich.

Rozszczęto poszukiwania zwłok lotnika, ale ich nie znaleziono. Po przeprowadzeniu śledztwa, jeden z wojowników szczepu „Kanakka”, znanego w Polinezji, jako ludożerczego, wyjaśnił władzom tajemnicę zwłok.

„Gdy człowiek biały — mówił australczyk — spadł z wielkiego ptaka, został cięż-

ko ranny. Krajowcy schwytali rannego, zamordowali go i przygotowali sobie z jego ciała ucztę.

Opowiadający w tym momencie tyknał silnie, co dowodziłoby, że brał czynny udział w uroczystości.

Władze australskie prowadzą dalsze śledztwo, kim był i jak się nazywał ów nieszczęśliwy lotnik.

Przeziwko „kanakom” wysłano ekspedycję karną, ale wątpliwe jest, by zostali ukarani ci, którzy zawiniли.

Depesze radiowe będą miały zapewnioną tajemnicę

Ciekawy wynalazek francuskiego inżyniera

Inżynier francuski Belin, znany z wielu wynalazków na polu telegrafji bezdrut. jak również i w dziale telefonji, zawiadomił francuską Akademię Nauk o swoim nowym wynalazku, pozwalającym na zachowanie całkowitej tajemnicy depeszy wysyłanych drogą radiową.

Wysłana depesza może być odczytana tylko przez odbiorcę, którego odbiornik nastawiony jest odpowiednio. Dla ludzi, którzy przychyczą taką depeszę z boku, jest ona zupełnie niezrozumiała. Kombinacja polega na zmiennej syn-

chronizacji między mikrofonem a odbiornikiem, a potem i na umówionym zgóry terminie wysłania depeszy.

Nowy wynalazek ma niezmiernie ważne znaczenie dla dyplomacji, która często musi wysyłać depesze ważne, a nie chce, by ktokolwiek je odczytał dalej dla celów handlowych i wojskowych.

Koła wojskowe Francji z żywym zainteresowaniem zajęły się nowym wynalazkiem Belina. Wynalazek poddany ma być we francuskim ministerstwie wojny drobiazgowym próbom.

Stajowy motyl

Technika lotnicza idzie naprzód wielkimi krokami. Z usmiechem patrzymy dziś na niezgrabne i niepewne samoloty Wrighta, czy Santos-Dumanta, gdyż współczesne samoloty pasażerskie dają zupełną gwarancję bezpieczeństwa. Dotychczas największą wadą samolotów była konieczność używania specjalnego trenu do wnoszenia się i lądowania. — Technicy i te niedogodność porzucił polnywład Zbudowano już szereg „helikopterów”. — Samoloty, mogących wznosić się bez rozbiegu, pionowo w górę, a ten sposób specjalne lotniczo stałe się zbliżeniem. „Helikopter” wygląda bardzo efekownie. Jest to samolot o niewielkiej, stańkowej skrętności z zbirymią czteropłatową smigłą i górk, której obrót podnieszają aparaty pionowe i utrzymują go w powietrzu. Na zdjęciu możemy zobaczyć „helikopter” w czasie próbnego lotu nad Los Angeles (Kalifornia), sfotografowany od dołu.

Twój obowiązek być członkiem L. O. P. P.!

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU WYSOKI MAZOWIECKIEGO W WYSOKIEM MAZOWIECKIEM Rynek № 1.

niezależnie zawiadamia, że w związku z uruchomieniem pożyczek długoterminowych przyjmuje — zarówno od miejscowych, jak zamiejscowych — wkłady na książeczki oszczędnościowe w ZŁOTYCH w ZŁOCIE.

Wkłady w złotych w złocie zabezpieczają wkładcę od wszelkich niespodzianek walutowych w równym stopniu, jak wkłady dolarowe, a w dodatku są znacznie wyżej oprocentowane od tych ostatnich.

Od wkładów w złotych w złocie, wpłacanych w obcych walutach, lub w złotych obiegowych Kasa pacy przy wymówieniu rocznym 10% półrocznym 9%, kwartalnym 8%

Wkłady można wpłacać blankietem nadawczym na konto czekowe Kasy w P. K. O. Nr. 67.965. Wpłaty będą uskuteczniarne przekazem pocztowym po nadesłaniu książeczki oszczędnościowej i pisemnego polecenia wypłaty. Zwrot książeczki nastąpi listem poleconym. Koszty wkładcy z tytułu przesyłki gotówki i książeczki podlegać będą bonifikacie.

Uwaga: W wypadkach ewentualnego zagubienia książeczki, wkładca zabezpieczony jest od wszelkiego ryzyka, gdyż bez zlecenia własnoręcznie podpisanego przez wkładcę, Kasa należności nie wypłaci.

CAŁOŚĆ I BEZPIECZENSTWO WKŁADÓW OPARTE SĄ NA NIEWZRUSZALNEJ PODSTAWIE,

którą tworzy: a) kapitał zakładowy Kasy, b) majątkowa odpowiedzialność pożyczkobiorców i ich poręczycieli z tytułu i do wysokości udzielonych przez K. K. O. pożyczek, c) majątek i wpływy podatkowe Związku Komunalnego powiatu Wysokiego Mazowieckiego.

Białystok

LIPIEC
14
WTOREK

Dziś: Bonawentury.
Jutro: Rozesł, Apost.
Wsch. sl. 3.30.
Zach. sl. 19.52.

Odnaczenie Krzyżem Niepodległości

W notatce pod powyższym tytułem w Nr 156 „Głosu” z powodu błędu korektora wkraśniała się pomyłka. Mianowicie Krzyżem Niepodległości został odznaczony nie Stamirowski Zygmunt, lecz Zygmunt Słomkowski, por. rezerwy, urzędnik Białostockiego Okręgowego Urzędu Ziemińskiego.

Z Magistratu

Na onegdajszym posiedzeniu Magistratu powzięto uchwałę, iż wobec tego, że najlepsze warunki dla miasta przedłożyła firma „Autokaros”, należy koncesję na utrzymanie komunikacji autobusowej w mieście powierzyć wymienionej firmie z tym, że w ciągu dwóch tygodni firma ta przedłoży zaświadczenie Ministerstwa o prawie nieograniczonego wwozu motorów Morris na rynek polski.

Przetarg

Dyrekcja Kolei Państwowych w Wilnie ogłasza przetarg na dzierżawę materiałów nawierzchni wąskotorowej, ułożonej w koleje od st. Rokanka do miejscowości Szczuczyn długości około 8 i pół km. toru szyn trakcyjnej rozpiętości 750 mm. Termin składania ofert do dnia 3 sierpnia 1931 roku.

Bliższe szczegóły ogłoszone są w Monitorze Polskim Nr 154 z dnia 3 lipca 1931 roku. Dyrekcja Okręgowa K. P. w Wilnie. 527—1

Co skonsurował w czerwcu mięsożerny Białystok.

Rzeźnia Miejska w ciągu czerwca r.b. dokonała uboju: bydła rogatego 382 szt. cielaków — 1673; baranów — 20; nierogacizny — 838 szt.

Ponadto dokonano oględzin mięsa dowiezionego w następującej ilości: wołowizny 5444 kg., wieprzowiny — 90 kg., woł. z potajemnego uboju 31 kg. i baraniny oraz cielęciny 339 kg.

W jatce miejskiej sprzedano: mięsa — 272 kg., sznycel — 185 kg., salsy — 49,5 kg., serniny — 264 kg., i skwarrek — 10,4 kg.

Z dnia i nocy

Zbrodniczy plan

udaremniono w porę

W nocy z dnia 11 na 12 b.m. w powiecie wysoko-mazowieckim gm. Stelmachowo mieszkaniec wsi Hermany Roszkowski Czesław z żoną swą oraz najmłodszym swym robotnikiem, usiłował popełnić morderstwo przez powieszenie swego teścia, Targońskiego Franciszka. Leżący w łóżku robotnik ostrzegł p. Targońskiego o planowanym na niego morderstwie. Targoński, idąc do stodoły spać, pozamykał odpowiednio drzwi. Około północy zaczął się dobijać Roszkowski do stodoły, ale Targoński nie puścił go, po czym udał się do policji w Tykocinie, składając meldunek o powyższym zajściu. Policja odnalazła u Roszkowskiego przygotowane do morderstwa noż, linę i rewolwer.

APOLLO Dziś Ceny od 75 gr.
„GEHENNA MIŁOŚCI”
Rola głównych:
IWAN PETROWICZ i VIVIAN DIBSON

MODERN DZIŚ! Ceny od 75 gr.
OKRĘT
Zaginionych Dżelewca!
Ponadto ZHACHANY BOKSER komedia

PRACOWNIA ORTOPEDYCZNA
M. Szapiro-Szmyszelewicz
Białystok, ul. Sienkiewicza Nr. 31.

WYKONYWA:
wszelkie roboty wchodzące w zakres ortopedji, Ręce i nogi sztuczne, zwykłe i precyzyjne, gorsety proslujące przy skrzywieniach kregoslupa, aparaty lecznicze (syst. Hessinga), bandaże rapturowe, pasy brzuszne przy opuszczeniu nerek, opadniętym żołądkiem i t. p.
Oraz wkładki do stóp płaskich.
Roboty wykonywane są podług wymagań doktora i z najlepszego materiału. 492—21

Popierajcie L.O.P.P.

Konto P. K. O.
Nr. 68425.

Na dorocznym Święcie pułkowym nowa wiara żołnierska 42 p.p. zapoznała się z czynami poległych bohaterów i z ich życia pobierać będzie wzór dla dalszej służby na sławę Mocarstwowej Polski

Zgodnie z przyjętym programem — w ciszy, skromnie i w kółku najbliższych odbył się doroczny obchód Święta sławnego 42 pułku piechoty. W sobotę o godz. 19 m. 30 do zgromadzonej rodziny pułkowej słowo wstępne i historię pułku wygłosił w płomiennych słowach kpt. Jan Wiśniewski, po czym orkiestra pułku dokładała wszelkich starań, aby nadzwyczaj uroczalonym koncertem umilił żołnierzom dzień Święta ich pułku. Punktualnie o godz. 21 odbył się apel poległych. Wśród grobowej ciszy przed sformowanym w czworobok pułkiem padły nazwiska bohaterów, którzy ciałami swymi dali sławną historię pułku, odczytywane przez adjutanta pułku por. Kosinskiego, i za każdym odczytaniem nazwiskiem padała twarda odpowiedź szefów kompanii: „Poległ na polu chwały”. Nieśmiertelne zasługi obrońców Niepodległości zostały przypomniane i upamiętnione nowym żołnierzom pułku. Na zakończenie orkiestra odegrała marsz żałobny „W mogile ciemnej spij na wieki”.

W niedzielę o godz. 7 rano pobudka, odegrana przez orkiestrę pułku, obwieszcza wszystkim rozpoczęcie uroczystego dnia. O godz. 10 m. 30 odprawione zostało dla całego pułku uroczyste nabożeństwo polowe, po czym odbyło się zaprzysiężenie rekrutów, dekoracja najlepszych strzelców sznurami strzeleckimi i wręczenie odznak pułkowych.

(O godzinie 13 wspólny obiad żołnierski na dziedzińcu koszarowym przy

obficie zastawionych stołach zgromadził oficerów, podoficerów i żołnierzy. Wśród gości byli obecni przedstawiciele Pana Wojewody, Dowódcy 18 Dywizji Piechoty, gen. Miot-Fijałkowski, przedstawiciele bratnich pułków w garnizonie, chrzestne matki pułku oraz rodziny żołnierskie. Podczas

obiadu przygrywała orkiestra pułkowa oraz śpiewał chór cywilny pod batutą p. Sawickiego. Wieczorem w kasynach oficerskich i podoficerskich skromna herbatka zgromadziła wszystkich na miłej pogawędce i zakończyła uroczystość dnia.

Ku wygodzie płatników podatku przemysłowego

Ministerstwo Skarbu cofało wprowadzony w r. 1924 zakaz uiszczania za pośrednictwem Pocztowej Kasy Oszczędności wpłat z tytułu podatku przemysłowego od obrotu w tych urzędach pocztowych i Oddziałach Pocztowej Kasy Oszczędności.

które znajdują się w siedzibie Kas Skarbowych. Powyższe zarządzenie podane zostało do wiadomości oddziałom P. K. O. i urzędem pocztowym.

Dla Chwały Bożej

Rok temu kilka wiosek, leżących na kresach powiatu białostockiego nad brzegiem Narwi, postanowiło zbudować kościół.

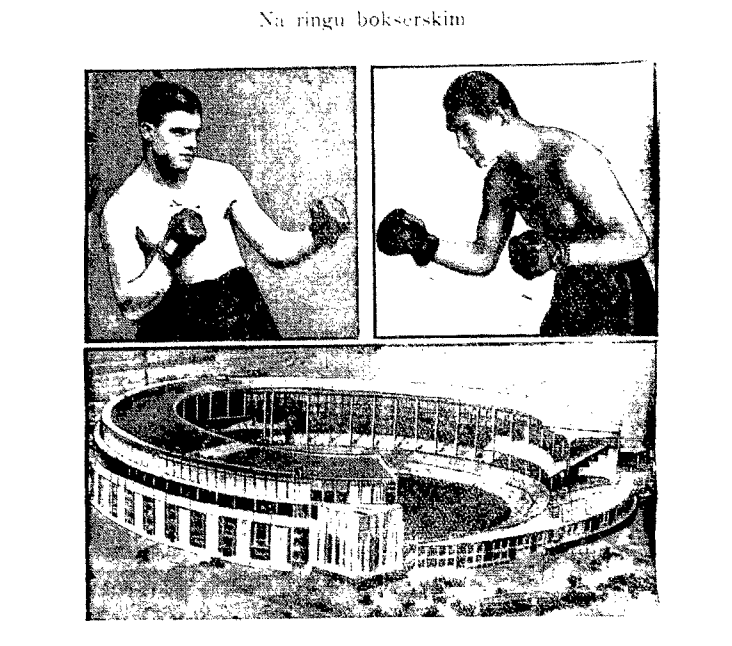
Zdawano się, że to postanowienie — acz bardzo piękne — długo jeszcze będzie w dzisiejszym świecie dla Polaka czasach tylko pobojemnym życzeniem, postanowieniem, — tymczasem dzieją się, przystawiamy, tam, gdzie rok temu nasza w kartoflach żniwe, strzela ku niebu wspaniała wysmukła wieżyczka wspaniałego kościoła.

Człowiek sam sobie nie wierzy — czy to przypadkiem nie jaka fata-morgana? Bo jakie to być może, aby w czasach ogólnej biedy, ogólnego kryzysu, można tak pięknie, tak wspaniale wznosić kościół? A jednak rzeczywistość jest rzeczywistością i oto patrzymy, gdy robotnicy rozbierają ostatnie rusztowanie, aby za parę dni gotową świątynię oddać pobożnym parafianom.

Kościół zbudowany jest z pustaków, kryty cynkowaną blachą, na frontonie wieży umieszczona jest w niszy piękna statua Matki Boskiej Niepokalanej, cały kościół tak wewnątrz jak i zewnątrz wybielony jest na biało, zaś u szczytu wieży błyszczą cztery piękne dzwony, z których największy waży przeszło 400 kg., dar niejakiego Macieja Tarasiuka, gospodarza ze wsi Rzepniek. Koszt budowy kościoła wynosi około 80 tysięcy zł., złożonych dobrowolnie na ten cel przez kilka wsi.

Patronem tej parafii jest ks. Borowski, który bo około 30-letni człowiek, który niema dość słów uznania dla swych parafian, tak jak i parafianie całą duszą popiera swego proboszcza.

Pierwszorzeczna chemiczna pralnia i farbiarnia p. f. REKORD
ul. Marszałka Piłsudskiego (d. Lipowa) Nr 7.
która przez krótki czas swojej egzystencji zyskała sobie całkowite uznanie Sz. P. T. Klienteli, przyjmuje do
prania, czyszczenia i farbowania
wszelką garderobę męską i damską, pilsonowanie, karbowanie, pranie białej tkaniny i firanek bez zniszczenia.
Roboty wykonuje specjalny fachowiec
Ze względu na krytyczny czas ceny zostały znacznie obniżone.
Uwaga: Pralnia nasza nieposiada żadnych filii w mieście. 438—20

Mistrz boksu Ameryki Stribling (na lewo) i champion Niemiec Maks Schmeling (na prawo) toczą II międzynarodowy mecz bokserski na stadionie w Cleveland, Ohio. Zwycięzcą został Schmeling.

Ujęcie groźnego bandyty Aby obezwładnić opryszką policja musiała użyć gazów łzawiących

Od dłuższego czasu w mieście powtarzały się kradzieże, dokonywane przez nieuchwytnych sprawców. Organa śledcze policji wpadły po dłuższych dochodzeniach, na trop złodzieja i zaczęły go obserwować w celu przyaresztowania. W dniu przedwczorajszym około południa na Słennym Rynku, 1 policjant i wywiadowca, spotkali opryszką przytrzymał i odprowadził do II komisariatu. Przytrzymał, który szedł do komisariatu zupełnie spokojnie, z chwilą gdy się znalazł w zamkniętym lokalu, momentalnie wyciągnął nóż, zajął postawę obronną i zagroził że zabije każdego, kto się doń zbliży. Sytuacja stała się dla policji bardzo trudna. Perswazje kierownika komisariatu

nie pomogły — użycie broni wobec już przytrzymanego bandyty w lokalu komisariatu było też wykluczone. W końcu policja użyła gazów łzawiących. Po obsadzeniu ludzi wszystkich wyszły 2 policjantów przywdziało maski i rzuciło bombe gazową. Gaz, który działa silnie na otwarte przeźreni, w lokalu wywrócił tak silny skutek, że już po paru minutach opryszek czując, że słabnie usiłował przebiec się nożem, jednak tylko lekko się zranił i upadł na podłogę, po czym policja wkroczyła i założyła mu kajdanki. Przytrzymał w czasie dochodzenia podał się za Szydłowskiego Michała z Wilna, który niedawno odsiadywał karę 4 lat ciężkiego więzienia za morderstwo.

Restauracja „VERSAL”
Białystok, Sienkiewicza 15
Poleca sezonowe nowaliki. — Kuchnia pod nadzorem nowego szefa Bufet zaopatrzony w duży wybór zakąsek. — Wieczorem dancing znówo zaangażowanymi tancerkami i tancerzem. Przygrywa od 9-jej wiecz. kwintet orkiestry 42 p. p. Z poważaniem ZARZĄD.

Sport

Doroczne zawody konne w Białymstoku

Dnia 19 b.m. na placu sportowym Bryg. Kaw. (koszary im. gen. Sowińskiego) odbędą się doroczne zawody konne o mistrzostwo armii na r. 1931.

Udział w zawodach wezmą poza garnizonem Białystok, przedstawiciele wszystkich oddziałów Brygady Kawalerji Białystok, a więc garnizony: Augustów, Grajewo i Osowiec oraz przedstawiciele oddziałów z Okręgu Karpusu Lubelskiego. Liczny udział oraz charakter zawodów zapewniają dużo ciekawych momentów. Poza samymi zawodami, odbędą się pokazy gimnastyczne i wojskowe, które mogą dać społeczeństwu pojęcie o pracy i rezultatach osiągniętych nad wyszkoleniem wojska.

W dobie obecnej, kiedy wojsko, nie kasta, a integralna część narodu, winno utrzymać jaknajściślejszy kontakt z resztą społeczeństwa, należy sądzić, że liczne stawiennictwo widzów wykaże uczucia społeczeństwa.

Jaknajliczniejsze stawiennictwo niech będzie dowodem zrozumienia i żmudnej i ciężkiej pracy z jednej strony, oraz objawem uczuć narodu dla wojska, tak potrzebnego dla mas, pracujących zdaleka od społeczeństwa, nie tylko celem przygotowania zastępów obrońców ale silnych fizycznie i moralnie obywateli kraju — z drugiej strony.

W zrozumieniu ciężkich warunków ekonomicznych, w roku bieżącym koszty wstępu zostały obniżone o 50%.

Dochoł z zawodów jest przeznaczony na zasilenie funduszu sportowego brygady, z którego czerpie się środki na pokrycie kosztów organizacji, oraz na nagrody dla zwycięzców.

Radjoprogram:
WTOREK 14. VII. 31 r.
12.10 Muzyka z płyt gramofonowych
15.25 „O autorze” Wieczorów pielgrzyma — p. K. Daszkiewicz.
15.45 „Chwilka letnicza” Ostatnie wyniki polskiego letnictwa sportowego.
16.00 Muzyka z płyt gramofonowych
16.50 „Życie w wiośce z pustynią” — prof. Roszkowski.
17.15 Muzyka z płyt gramofonowych
17.35 „Francja 14 lipca 1928 r.” — dr. M. Sokolnicki.
18.00 Koncert popularny.
19.20 Feljton w języku francuskim
19.35 Muzyka z płyt gramofonowych
19.40 Giełda rolnicza
20.00 Prasowy Dziennik Radjowy
20.15 Koncert z Daliny Szwajcarskiej.
21.30 Słuchowisko „Madame Sans-Gene” — V. Sardou.
22.15 Dodatek do Prasowego Dziennika Radjowego.
22.20 Feljton p. t. „Marsyljanka” — p. Karol Stromenger.
22.45 Muzyka lekka i taneczna

Opłaty na Fundusz Drogowy a podatek przemysłowy

Korzystna dla właścicieli przedsiębiorstw przewozowych interpretacja ustawy o państwowym Funduszu Drogowym

Ministerstwo Skarbu wyjaśniło, że opłaty pobieranych za przejazd pojazdem mechanicznym na podstawie art 18 ustawy z dnia 3 lutego 1931 r. o państwowym funduszu drogowym nie należy dołożyć do podlegającego opodatkowaniu obrotu przedsiębiorstw przewozowych ponieważ są to tylko opłaty, inkasowane przez te przedsiębiorstwa na rzecz funduszu drogowego. Wprowadzony rozporządzeniem wykonawczym sposób wymiaru i poboru tej opłaty nietylko od rzeczywistości

sprzedanych biletów, ale również i w formie ryczałtu, nie posiada w tym względzie istotnego znaczenia, gdyż zarówno w jednym jak i w drugim wypadku przedsiębiorca występuje tylko w roli inkasenta wymienionej opłaty na rzecz funduszu drogowego.

Opłaty powyższe zgodnie z postanowieniami ustawy o podatku dochodowym — są potrącane z podstaw wymiaru podatku dochodowego, wymierzonego dla właścicieli przedsiębiorstw przewozowych.

Perła literatury polskiej została „nagrana” w filmie japońskim dzięki językowi esperanto

Ze względu na zbliżające się uroczystości esperanckie w Białymstoku, zainteresuje napewno wszystkich wiadomość, jaka nadeszła z Japonji, a która dowodzi wielkiego znaczenia języka międzynarodowego. Oto nakreśla się tam film pod tytułem „Patrz na tę matkę”, który jest przeróbką powieści E. Orzeszkowej „Marta”, przełożonej po mistrzowsku przez twórcę Esperanta dra L. Zamenhafa. „Marta” w przekładzie esperanckim rozszala się po całym świecie, budząc uznanie dla literatury polskiej. Szczególnie podobała się esperantystom japońskim, z których jeden przełożył ją z przekładu esperanckiego na język japoński.

Tą drogą pośrednią udostępniono publiczności japońskiej poznanie jednego z arcydzieł literatury polskiej. Jest to więc wyłącznie zasługa pomocniczego języka międzynarodowego Esperanto, które stało się niejako pomostem między dwoma tak bardzo odległymi krajami i walnym czynnikiem polskiej propagandy zagranicą. Film japoński o „Marcie” grać będą oczywiście „gwiazdy” i „gwiazdory” japońskie. Główną rolę odgrywa gwiazda japońskiego ekranu, pani Irie Takako. Przypuszczając należy, że ten niezwykły film „polski” oglądać będą i u nas.

Redaktor przyjmuje od godz. 12-13; telefon 2-73 Redakcja czynna od godziny 12-14 i od 19-21 Telefony Redakcji: dzienny — 10-06, nocny — 2-73, Rękopisów redakcja nie zwraca
CENA PRENUMERATY: miesięcznie z odnośnieniem do domów, lub przesyłką pocztową 4 zł
CENY OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetrowej wysokości przed tekstem — 70 gr.; w tekście — 25 gr.; kronika reklamowa, komunikaty — 1 zł
za wiersz redakcyjny; drobne — 20 gr. za wyraz. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne 50 proc. drożej; z zastrzeżeniem miejsca — 25 proc. drożej. Nekrologi 50 proc. taniej, dla poszukujących pracy — 50 proc. niższe. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.
Układ ogłoszeń przed tekstem 5° łamowy, za tekstem 10° łamowy. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń.
Konto czekowe P. K. O. Nr. 68.425
Kedakcja i Administracja: Św. Rocha Nr. 3, tel. Nr. 10-06 i 2-73.
Wydawca: Tow. Wydawnicze Polska Drukarnia w Białymstoku, Sp. Akc., Białystok ul. Śg-o Rocha 3. Redaktor odpowiedzialny: Antoni Farański